

Sau 3 năm Trump giữ chắc tay nắm tay, quan hệ đối tác chiến lược với Ấn Độ, mà các chính quyền Mỹ liên tiếp nhau đã nuôi dưỡng như một bức tường thành âm thầm chống lại Trung Quốc, không chỉ tiếp tục tồn tại mà còn phát triển nở rộ.



Ba năm trước, quan hệ M-Ấn dường như đã định sẵn sẽ suy yếu. Nghị trình “Nền tảng Mỹ trước tiên” của Tổng thống Mỹ Donald Trump, vốn chặt chẽ nhưng gì mà mọi đối tác của Mỹ đã làm cho nền tảng này trong thời gian gần đây, đã làm công việc mọi quan hệ với nhiều đồng minh truyền thống của Mỹ. Tuy nhiên, nghị trình của Trump dường như được biết không phù hợp với những kế hoạch của Ấn Độ rộng rãi

tiếp tục hướng lợi thế hào phóng của Mỹ - đặc biệt là dõng dạc hơn với ngoại giao và sự tiếp cận công nghệ hào hiệp - bất chấp việc chúng tôi các nhà lãnh đạo có đi kèm với một liên minh chính thức.

Tuy nhiên, sau 3 năm Trump giữ chức tổng thống, quan hệ đối tác chiến lược với Ấn Độ, mà các chính quyền Mỹ liên tiếp nhau đã nuôi dưỡng như một bức tường thành âm thầm chúng tôi Trung Quốc, không chỉ tiếp tục tồn tại mà còn phát triển nở rộ. Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và Tổng thống Mỹ Donald Trump đã nhiều lần gặp nhau và thậm chí còn cùng nhau xuất hiện trong buổi mít tinh mang tên “Howdy Modi” thu hút 50.000 người Mỹ gốc Ấn tham dự ở Houston, Texas hồi tháng 9/2019. Chuyến thăm Ấn Độ của Trump sẽ là một sự phô trương công khai với quy mô thậm chí còn lớn hơn, thể hiện mối quan hệ cá nhân thân thiết giữa hai nhà lãnh đạo và mối quan hệ ngày càng sâu sắc giữa hai nước.

Việc Modi lấy lòng Trump là một phần trong chiến lược thận trọng nhằm giữ chân Mỹ trong các cam kết với Ấn Độ. Trái ngược với nhiều nhà lãnh đạo thế giới khác đã phản ứng với việc Trump đặc biệt vào năm 2016 bằng sự bực rầy và khiêu khích, Thủ tướng Ấn Độ đã tìm cách lấy lòng và khiến người đồng cấp Mỹ có tính cách bức đồng của mình tiêu tan sự nghi ngờ. Trước công chúng, Modi dành nhiều sự chú ý cho Trump và dành cho ông cái ôm thật chặt đã trở thành thông điệp. Với một cá nhân, ông kiên nhẫn lắng nghe yêu cầu của Trump để với một vấn đề tại Afghanistan, tiến trình hòa bình của Ấn Độ với Pakistan đến quan hệ thông tin mới song phương với Mỹ. Khi làm nghề, Modi đã phát đi tín hiệu rằng Mỹ có tầm quan trọng sống còn đối với Ấn Độ và tìm cách thuyết phục Trump rằng ngay cả mối quan hệ đối tác bất cân xứng M-Ấn cũng có thể đem lại lợi ích cho đôi bên. Và Trump dường như đã tin khi ông khoe khoang rằng Modi đã hứa với ông về việc tri ân người dân bang Gujarat, quê nhà của Thủ tướng Ấn Độ, sự nồng nhiệt chào đón Trump.

Thành công của Modi trong việc duy trì sự chú ý của Mỹ chắc chắn đã được hỗ trợ bởi những diễn biến bất ngờ ở Washington. Việc Chính quyền Trump chú trọng vào cuộc cạnh tranh nước lớn, xác định Trung Quốc là một đối thủ chiến lược, theo đuổi chiến lược “Ấn Độ - Đông-Á - Thái Bình Dương tự do và cởi mở”, và khao khát của Tổng thống Mỹ là bán nhiều hàng hóa Mỹ ra nước ngoài, đều khiến Ấn Độ tiếp tục giữ vai trò quan trọng. Kể từ khi cầm quyền, Trump đã cho phép Mỹ tung ra những thông tin về việc hỗ trợ hàng không và phòng thủ tên lửa tích hợp Aegis - Ấn Độ sẽ gặp khó khăn khi mua các hệ thống này từ một Chính quyền Mỹ lo sợ việc kích động Pakistan hay chọc giận Trung Quốc. Chính quyền Trump cũng trao cho Ấn Độ quy chế thông tin mới đặc biệt thông tin như các đồng minh Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO) được

hàng khi đã cấp đôn việ cấp phép cho những yêu cầu về buôn bán công nghệ phòng thủ cao cấp.

Ấn Độ và Mỹ còn lâu mới trở thành đồng minh chính thức. Họ bắt đầu quan hệ với những bất đồng thế hệ mới dai dẳng mà Ấn Độ không thể hiện khuyến khích mua sắm quy mô. Tuy nhiên, xét tại hội thảo của Trump với các đồng minh khác của Mỹ, chính quyền của ông đã bắt đầu dung hòa cho các thông lệ thế hệ mới thiêu tính cạnh tranh của Ấn Độ, tạo điều kiện để hai nước thúc đẩy hợp tác chiến lược, đặc biệt là trong lĩnh vực phòng thủ, điều này luôn là nguyên tắc cốt lõi của quan hệ Mỹ-Ấn.

Tóm nhìn chung, gánh nặng chung

Các nhà bình luận đã dành nhiều cột báo để phân tích sự khác biệt giữa tầm nhìn của New Delhi và Washington đối với khu vực Ấn Độ Đông-Thái Bình Dương. Tuy nhiên, không nên để những khác biệt này làm lu mờ các lĩnh vực có điểm chung quan trọng khác. Ấn Độ và Mỹ đều ngày càng cam kết duy trì một khu vực Ấn Độ Đông-Thái Bình Dương tự do và cởi mở. Giờ đây, cả hai nước đều tìm cách giải quyết không gian trên biển và đất liền của châu Á không phải chịu sự chi phối của Trung Quốc và chúng tôi hành vi của Trung Quốc xâm phạm chủ quyền, an ninh và các hoạt động kinh tế của các nước trong khu vực. Sự hội tụ về tầm nhìn này, mà trở nên sâu sắc thêm nhờ hai thập kỷ tích lũy niềm tin giữa Ấn Độ và Mỹ, đã tăng cường quan hệ đối tác chiến lược và tạo điều kiện cho sự hợp tác thậm chí còn gần gũi hơn trong tương lai.

Thế hệ mới quốc phòng ngày càng phát triển giữa Mỹ và Ấn Độ cũng đã củng cố mối quan hệ song phương. Ấn Độ tăng cường nhập khẩu quá mức vào Nga về mua sắm quốc phòng, những trong những năm gần đây, nước này đã bắt đầu mua nhiều sản phẩm quốc phòng công nghệ cao từ các nhà cung cấp Mỹ. Kết quả là New Delhi đã phải đối mặt với sự phân rã ngày càng tăng của Nga và thậm chí cả những mối đe dọa nghiêm trọng Nga sẽ bán cho Trung Quốc những loại vũ khí hiện đại hơn so với những loại bán cho Ấn Độ. Tuy vậy, New Delhi đã giải quyết tình trạng căng thẳng thế hệ mới một cách khéo léo để giữ gìn mối quan hệ tốt đẹp với Nga ngay cả khi đang ngày càng nhập khẩu vào các hệ thống quân sự mới của Mỹ. Mặc dù Ấn Độ không thể chấp nhận yêu cầu của Trump về việc cắt đứt hoàn toàn quan hệ quốc phòng với Nga, những nước này đã nỗ lực để trở thành một thị trường quan trọng cho các loại vũ khí tại tâm của Mỹ. Hiện nay, Ấn Độ hy vọng mua được các loại trực thăng chiến đấu chong tàu ngầm và chong xe tăng, các loại tên lửa đất đối không tại tâm, pháo hải quân, máy bay không người lái và máy bay tuần tra hàng hải tầm xa của

M. Ấn có thể đạt được thỏa thuận về mặt vài loại vũ khí trong sự chuyển đổi của Trump.

Thống mại quốc phòng giữa hai nước không phải là không có hạn chế. Các hệ thống vũ khí được sử dụng để hoạt động được lắp, được báo cáo cách tiếp cận có chế độ truy cập thông tin của Ấn Độ trong việc mua sắm vũ khí. Chẳng hạn, kho vũ khí quốc phòng của Ấn Độ bao gồm các loại máy bay chiến đấu của Pháp, tên lửa đất đối không của Nga, máy bay không người lái của Israel và radar của châu Âu. Tuy nhiên, trong một kỷ nguyên chiến tranh mạng, M và các nước châu Âu (cũng như các nhà cung cấp kỹ nhân) không muốn tích hợp các hệ thống của họ với những hệ thống do các đối thủ chiến lược như Nga cung cấp. Những cân nhắc như vậy sẽ hạn chế các lựa chọn mua sắm của Ấn Độ hoặc buộc họ phải chấp nhận việc tích hợp không hoàn chỉnh, thậm chí những lợi ích mà các hệ thống quân sự kết nối hoàn toàn mang lại. Nói cách khác, mong muốn kỹ thuật trong thống mại quốc phòng của Ấn Độ bắt đầu và chững lại với những thực tế đang xuất hiện về chiến tranh trong kỷ nguyên thông tin.

Dù vậy, hợp tác quốc phòng M-Ấn đã dần được thiết lập, đạt đến mức cách đây 2 thập kỷ người ta khó mà tưởng tượng được. Một hiện tượng hành nhiều cuộc tập trận quân sự với Ấn Độ hơn so với bất kỳ đối tác nào khác không thuộc NATO. Trọng tâm hiện là các cuộc tập trận của hai nước (cả song phương lẫn với các nước khác) đều hướng tới mục tiêu nâng cao hiệu quả là chứng lợi mại đe dọa quân sự đang nổi lên tại Trung Quốc và Ấn Độ Đông-Thái Bình Đông. Ấn Độ hiện hợp tác với M trong việc thu thập thông tin tình báo, giám sát các hoạt động quân sự của Trung Quốc và một loạt hoạt động khác phần lớn là thám lũng và có thể phá hoại. Bằng cách đó, Chính quyền Modi đã tìm cách tránh được những lợi phần này của Trump và các đồng minh của M rằng họ đang đồng ý nhiên tiến đồng các khoản chi tiêu quốc phòng của M. Ấn Độ không phải là đồng minh của M, nhưng dù sao cũng đã chấp hành hành động theo đuổi các hoạt động quân sự và thúc đẩy lợi ích của chính nước này khi đối mặt với Trung Quốc và gia tăng gánh nặng cho các lực lượng M trong trường hợp xảy ra các cuộc khủng hoảng hoặc chiến tranh trong tương lai tại các vùng lân cận mà rằng của Ấn Độ.

Chưa đạt được mục tiêu

Bất chấp tất cả những tiến bộ đạt được trong những năm gần đây, vẫn còn nhiều việc cần phải làm để quan hệ hợp tác quốc phòng M-Ấn đạt được tiềm năng tối đa. M đầu, Chính quyền Modi cần phải thúc đẩy nền kinh tế đang trì trệ của Ấn Độ.

Tổng trưởng của Bộ Quốc phòng Ấn Độ là đầu tiên không tốt cho thấy Ấn Độ chưa thể hiện đổi mới quân đội của mình đủ nhanh để vượt đội trình với sức mạnh ngày càng tăng của Trung Quốc trong khu vực lân cận của Ấn Độ, và mở rộng thông tin quốc phòng với Mỹ. Họ thậm chí mua sắm trang thiết bị quốc phòng nghèo nàn của Ấn Độ cũng cần phải được cải thiện. New Delhi coi việc mua sắm quốc phòng là một chính sách công nghiệp và tạo công việc làm cho không phải là một cách để có được trang thiết bị quân sự mà các lực lượng và trang của nước này cần cho hoạt động tác chiến thành công.

Quân đội Ấn Độ cũng cần thay đổi tập duy để tập một lực lượng phòng thủ tùy chỉnh để trở thành một lực lượng viễn chinh để khai thác năng lực bên ngoài tiêu thụ của Ấn Độ. Mặc dù tinh nhuệ và chuyên nghiệp, lực lượng này vẫn còn thiếu hụt. Công nghệ, học thuyết và chiến thuật của họ vẫn chưa yêu được thúc đẩy bởi nhu cầu bảo vệ biên giới của Ấn Độ với Trung Quốc và Pakistan – khi nước này trở thành một đối tác của Mỹ không chỉ năng lực để đảm bảo an ninh ở khu vực Ấn Độ Dương- Thái Bình Dương rộng lớn hơn.

Tuy nhiên, trên hết, tương lai của quan hệ quốc phòng M-Ấn xoay quanh khả năng của Ấn Độ trong việc duy trì sự thịnh vượng, ổn định và giảm bớt xã hội trong nước. Một Ấn Độ bị phân tâm bởi các xung đột bên trong, sẽ chia tách trong nước và những đổi mới tại hội và ý thức hệ sẽ không thể phát triển nhanh chóng hay hiện đại hóa quân đội của mình đủ nhanh để triển khai sức mạnh ra ngoài tiêu thụ của Ấn Độ. Về khía cạnh này, thành tích gần đây của Chính quyền Modi đã gây nghi ngờ thật đáng. Sự là thối nát của nhà nước quốc gia đi lên cho đến nay của Ấn Độ sẽ đi chệch hướng do các chính sách tồi tệ trong nước. Tuy nhiên, nếu suy ngẫm kỹ nguy cơ này, các nhà hoạch định chính sách của cả Mỹ và Ấn Độ đều có thể tin rằng trong 3 năm qua quan hệ đối tác chiến lược M-Ấn đã phát triển ngoài dự đoán – và có lợi cho cả hai nước.

Ashley J. Tellis là thành viên cao cấp tại Quỹ Carnegie vì Hòa bình Quốc tế ở Washington. Bài viết được đăng trên [Foreign Affairs](#).

Minh Anh (gt)